

Direktionen Sagen til Invalideforsikringsretten til endelig Afgørelse. Det er denne Fremgangsmaade, den højtærede Indenrigsminister anbefaler. Hvis det ender med, at Andragendet ikke bevilges, kan ifølge § 1, 5te Stykke, Spørgsmaalet om Optagelse i Invalideforsikringen paa ny rejses, naar den Vedtegnning, der forhindrer, at vedkommende betragtes som kunnende invalideforsikres, hæves, det vil sige, naar han kan fremskaffe Sygekasselægens Erklæring for, at hans Erhvervsevne nu ikke længere maa antages at ligge under $\frac{1}{3}$. Det bliver ikke helt behageligt at være Sygekasselæge efter denne Bestemmelse.

Naar man nu skal undersøge, om man bør gaa denne dog ret omstændelige og ikke helt billige Vej, der her er foreslaaet, bliver selvfølgelig det første Spørgsmaal, om der virkelig er Træng til dette nye Institut, om Ulemperne ved den bestaaende Ordning har været saa betydelige, at de kræver en Ændring af selve Grundlaget; og det næste Spørgsmaal bliver da, om den Ændring, der er foreslaaet her i Lovforslaget § 1, 3die og 4de Stykke, i sig selv er anbefalelsesværdig. Maa jeg med Hensyn til det første Spørgsmaal sige, at jeg tror, den højtærede Indenrigsminister i noget for høj Grad har ladet sig „forskrække“ — det staar naturligvis i Gaaseøjne — af den rejste Kritik. Rent teoretisk og logisk kan man nok paavise baade Usikkerhed og Inkonsekvens i det nuværende Grundlag paa Grund af Forskellen i Begrebet „arbejdsfør“ i Sygekasselovens Betydning og Begrebet „Invalid“ i Invalidelovens Forstand, og det er altsaa særlig Aandssvagevæsenet og Sparekommissionen, der har fundet den gældende Ordning saa uforsvarlig. Men det er dog af Interesse overfor denne ret stærke Kritik at se paa, hvorledes Tallene stiller sig i Praksis, for det er dog i og for sig det afgørende, naar man skal overveje, om det er nødvendigt at foretage en egentlig Lovændring. Derfor har jeg i de sidste Dage ladet foretage en Optælling af de paagældende Sager, og denne Optælling har givet følgende Resultat: Til egentlige aandssvage — det vil altsaa sige til Ansøgere, hos hvem Aandssvaghed var Hovedaarsagen til Invaliditeten — er der i 1921—22, hvor der blev afgjort 5 082 Sager ved Invalideretten, ydet Rente i 37 Tilfælde, deraf til 10 paa Anstalt. I 1923, hvor der er afgjort ca. 5 600 Sager, er der ydet Rente til 44 aandssvage, deraf 2 paa Anstalt. Beroende i Retten i Henhold til en Henstilling fra Indenrigsministeriet, der omtales i Bemærkningerne, er 36 Sager, som vedrører aandssvage;

af disse er 3 paa Anstalt. Det vil altsaa sige, at der af Sager angaaende aandssvage i alt i de $2\frac{1}{4}$ første Aar er behandlet 117 ud af 10 700 Sager, af disse 117 har til Dato kun 81 faaet Rente, og af disse 81 var kun 12 indlagt paa Anstalt.

Jeg tror, man vil indrømme mig, at det ikke er overdrevet, naar jeg derefter siger, at der fra forskellige Sider er gjort alt for megen Blæst af hele dette Spørgsmaal, som i Praksis har været uden nogen væsentlig Betydning, saa vist som 81 af 10 700 ikke er noget stort Tal, og er der endelig enkelte aandssvage, som ikke burde have haft Rente, er der omvendt mange, som i høj Grad har haft Gavn af at faa denne Rente, overfor hvilke den absolut maa siges at have været til Gavn. Og fra anden Side, fra Aandssvagevæsenets Side, har man heller ikke hørt nogen Kritik, tværtimod. Hvad Sindssygevæsenet angaar, som dog staaar Aandssvagevæsenet forholdsvis nær, er det netop stærkt fremhævet, hvilke Goder Invaliderenten har medført, ogsaa rent finansielt set for det offentlige, idet det har været muligt ved dette økonomiske Rygstød at udskrive en hel Del fra Sindssygehospitalerne, som man ellers maatte have beholdt. Det fremhæves bl. a. stærkt i en Pjece af Professor Viggo Christiansen: „Om frie Former for Sindssyges Behandling.“ Ja, endog indenfor Kredsen af dem, der særlig har beskæftiget sig med eller interesseret sig for Aandssvageforsorgen, har der lydt Røster om det glædelige Fremskridt, der er sket ved, at de aandssvage efter den gældende Lov i hvert Fald til en vis Grad kan faa Invaliderente. Jeg tænker f. Eks. paa en Artikel, der saa sent som den 15. ds. — altsaa for nogle Dage siden — stod i Børnesagens Tidende. Artiklen, som var skrevet af Dr. med. Ørum, hedder: „De svagtbegavedes Stilling i Samfundet“, og han gør her netop den samme Grundbetragtning gældende, som Professor V. Christiansen gør gældende for Sindssygevæsenets Vedkommende, idet han skriver: „At Sygekassen skulde kunne nægte at optage dem“ — de aandssvage — „kan jeg ikke indse, naar de er arbejdsføre, og Praksis har ogsaa vist, at de optages. Det vilde stride mod hele den sociale Lovgivnings Princip, hvis man ikke gav de svagtbegavede Ret til Selvhjælp.“

I denne Forbindelse kunde jeg ogsaa fremhæve — det er der dog maaske Grund til at nævne —, hvad jeg har anført i den Pjece, som flere Gange er blevet omtalt, at i tysk Ret kender man slet ikke til nogen uheldige Virkninger af en tilsvarende Ord-